

Komentar in karta: 1/2

SLA V005(a) 'barva las – črna'

Jožica Škofic

1. Gradivo

Vprašanje za *barvo las* (V005) predvideva odgovore za štiri barve, tj. po vrsti za črno, plavo, sivo, rjavo. Večinoma, vendar ne povsod, so v gradivu zapisani leksemi za vse barve, ponekod tudi za rdečo. Ker v gradivu ni vedno natančno pojasnjen pomen zapisanih leksemov, je interpretacija (tudi zaradi različnih naravnih in umetnih odtenkov las) lahko problematična – predvsem tam, kjer zapisovalci niso navajali leksemov v predvidenem zaporedju ali/in so navajali tudi sopomenke.

Za pomen 'črna barva las', knj. *črna* (*ř*), je najpogostejši in zemljepisno najbolj razširjen leksem *črn-*, zapisan sicer v različnih slovničnih oblikah (ednini ali množini moškega ali ženskega spola, navadno v imenovalniku ali tožilniku, le enkrat je (kot dvojnica ob *morast-*) zapisana nerelevantna zloženska *črnolas-*. Pomensko nekoliko dvoumen je leksem *temn-*, zapisan dvakrat kot dvojnica ob *črn-*, ki bi lahko pomenil tudi '(temno) rjavo barvo las'. V gradivu so zapisani še leksemi s prevzetim korenem *mor-* in izpeljanka *morast-*.

2. Morfološka analiza

črn- < *čbrn-ǝ 'črn'

temn- < *tɛm-ɔn-ǝ 'temen' ← *tɛm-a 'tema'

mor- < *(*mor*)-ǝ ← furl., it. *moro* 'črnopolj, črnolas'

morast- < *(*mor*)-ast-ǝ

3. Posebnosti kartiranja

Večbesedni odgovori (primerjalni frazemi s *črn*), npr. *črn* [*kot vrana*] v T300, *črn* [*kot krt*] v T378 so kartirani brez sobesedila.

Leksem *črnolas-* v T090 je kartiran kot nerelevanten odgovor.

4. Uporabljena dodatna literatura

Škofic 2008b

5. Primerjaj

SLA: V005(č) 'barva las – rjava' (1/5); OLA: 917 'črn'; ALE: /; SDLA-SI: /; ALI: /; ASLEF: /; HJA: 1807a 'črn', 1808 'črna'